

LİSANSSIZ ELEKTRİK ÜRETİM YÖNETMELİĞİ'NDE ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

16 Ağustos 2022

Yazarlar: Mustafa Durakoğlu, Nazlı Başak Ayık, Duru Eker ve Ege İrem Yenmez

Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ("**Değişiklik Yönetmeliği**") 11 Ağustos 2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Değişiklik Yönetmeliği ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nde ("**Lisanssız Yönetmeliği**") önemli değişiklikler yapılmıştır.

Enerji Piyasası Denetleme ve Düzenleme Kurumu ("**EPDK**") tarafından yapılan açıklamaya¹ göre, Değişiklik Yönetmeliği ile lisanssız elektrik üretiminde "tüketim kadar üretim"in esas alınması öngörülmüş olup, bu kapsamda tüketim fazlası elektriğin satışına kısıtlamalar getirilmiştir. Söz konusu kısıtlamaların uygulamasına ilişkin detaylara EPDK'nın eş zamanlı olarak yayımladığı 4 Ağustos 2022 tarihli ve 11098 sayılı Kurul Kararı'nda ("**Kurul Kararı**") yer verilmiştir.

Değişiklik Yönetmeliği'nin getirdiği önemli düzenlemeler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

1. Tüketim Fazlası Elektriğin Satışı

12 Mayıs 2019 tarihinden sonra yapılan başvurular neticesinde çağrı mektubu almaya hak kazanan kişilerin, ihtiyacının üzerinde satışa konu edilebilecek üretim miktarının ilişkili tüketim tesisinin toplam tüketimini geçemeyeceği kararlaştırılmıştır. İhtiyacın üzerinde üretilen elektriğin satışı bakımından aşağıdaki kurallar uygulanacaktır:

- Üretim tesisinin ilişkilendirildiği tüketim tesisinin tüketim miktarı, tüketim tesisinin bir önceki takvim yılında şebekeden çektiği toplam elektrik miktarı olarak dikkate alınacaktır ("**Önceki Yıl Tüketimi**").
- İlgili tüketim tesisinin içinde bulunulan yıldaki tüketimi Önceki Yıl Tüketimi'ni aşarsa, satışa konu edilebilecek ihtiyaç fazlası elektrik, içinde bulunulan yılın verileri dikkate alınarak hesaplanacaktır ("**Cari Yıl Tüketimi**").
- Satışa konu edilebilecek ihtiyaç fazlası elektrik Önceki Yıl Tüketimi'ni, veya Cari Yıl Tüketimi'nin Önceki Yıl Tüketimi'nden daha fazla olduğu hallerde Cari Yıl Tüketimi'ni aşamayacaktır. Bu miktarın üzerindeki üretimler, görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verilmiş ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması'na ("**YEKDEM**") bedelsiz katkı olarak kabul edilecektir.
- Söz konusu tesislerde bir önceki yılı kapsayacak şekilde tüketim yapılmamış olması halinde, mevcut aylık tüketim ortalaması alınarak yıllık bazda hesaplama yapılarak Önceki Yıl Tüketimi belirlenecektir.
- YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak kabul edilen miktara ilişkin olarak üretim tesisi sahibi tarafından sistem kullanım bedeli ödenmeyecektir.
- Bu düzenleme, kurulu gücü 50 kW ve altındaki mesken abone grubu ile ilişkilendirilen üretim tesislerine uygulanmayacaktır.

¹ <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/2-12744/yeni-lisanssiz-elektrik-uretimi-yonetmeliqi-%E2%80%A6>

EPDK, Kurul Kararı'nı somutlaştırmak adına yapmış olduğu resmi açıklamada aşağıdaki örneğe yer vermiştir:

"Bir önceki yıl 1 milyon kWh elektrik tüketen bir kişi, cari yılda aylık mahsuplaşmanın akabinde en fazla 1 milyon kWh enerjisini satışa konu edebilecektir. Yılın ilk ayından itibaren ihtiyaç fazlası enerjiye istinaden ödemeler yapılacak, 1 milyon kWh'ı aşan üretimler ise YEKDEM'e 'bedelsiz katkı' olarak yansıtılacaktır."

Yukarıdaki mekanizma ışığında gerçek tüketimi olan ancak kapasite limiti ve yer sorunu sebebi ile üretim tesisi kuramayan tüketicilerin önünün açılacağını ifade edilirken, söz konusu "bedelsiz katkı" düzenlemesinin önceki düzenlemeye göre yapılandırılmış ve işletmeye girmiş olan tesislerin finansman yapılarını olumsuz etkileyeceği de not edilmektedir.

2. OSB'lere Yönelik Değişiklikler

- OSB dağıtım bölgesi içinde yer alan bir tüketim tesisi ile ilişkilendirilen üretim tesisinin de aynı OSB dağıtım bölgesi içerisinde bulunma şartı kaldırılmıştır. Böylelikle OSB içerisinde yer bulamayan üreticiler için OSB dışında da üretim tesisi kurulabilmesinin önü açılmıştır.
- OSB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından kurulacak lisanssız üretim tesisleri, bağlantı noktalarında yer alan sayaçlarla ilişkilendirilecek ve mahsuplaşma işlemleri bu sayaçlar üzerinden yürütülecektir. Henüz ilişkilendirme işlemleri yapılmamış olan üretim tesislerinin ilişkilendirme işlemleri, TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi tarafından en geç 28 Şubat 2023 tarihine kadar tamamlanacaktır.

3. Madde 5(1)[h] Kapsamında Yapılan Üretime Yönelik Değişiklikler

Değişiklik Yönetmeliği'nin Lisanssız Yönetmeliği Madde 5(1)[h]² kapsamında kurulacak üretim tesisleri bakımından getirdiği yenilikler aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Üretim ve tüketim tesislerinin aynı dağıtım bölgesinde bulunması zorunluluğu kaldırılmıştır.
- Üretim tesislerinin iletim sistemine bağlanması iki koşula tabi kılınmıştır: (i) kurulu gücün iletim sistemine bağlanmayı gerektirmesi, veya (ii) aynı ölçüm noktasındaki kurulumlarda tüketim tesisinin sisteme iletim seviyesinden bağlı olması.
- Aynı ölçüm noktasında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünün iki katına kadar üretim tesisi kurulmak istenmesi halinde, özel trafosu olan kişiler için çekiş yönlü bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü sabit kalmak şartıyla, trafolarla güç artışı talebinde bulunulabilecektir.
- Lisanssız Yönetmeliği Madde 5(1)[ç]³ kapsamındaki tesisler ile, farklı ölçüm noktasında olmak kaydıyla, Madde 5(1)[h] kapsamındaki tesislerin beraber kurulması halinde ise, aylık mahsuplaşma sonucu şebekeye elektrik verilmesi halinde, söz konusu miktar YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak değerlendirilecektir.
- Lisanssız Yönetmeliği Madde 5(1)[c]⁴ kapsamında çağrı mektubu düzenlenen, bağlantı anlaşması imzalanan veya kabul işlemleri tamamlanan üretim tesisleriyle ilişkilendirilen mevcut tüketim tesisleri sabit kalmak kaydıyla, farklı ölçüm noktasında yer alan tüketim tesisleri ilişkilendirilerek Madde 5(1)[h] kapsamına geçiş sağlanabileceği öngörülmüştür.

² Madde 5(1)[h]: "Belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sanayi tesisleri ve tarımsal sulama amaçlı tesisler tarafından bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünün iki katı ve diğer kişiler bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, tüketim tesisi ile aynı ya da farklı ölçüm noktasında kurulan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi"

³ Madde 5(1)[ç]: "Ürettiği enerjinin tamamını iletim veya dağıtım sistemine vermeden kullanan, üretimi ve tüketimi aynı ölçüm noktasında olan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri"

⁴ Madde 5(1)[c]: "Kurulu gücü bir megavat veya Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenmiş kurulu güç üst sınırına kadar olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri"

4. Diğer Önemli Değişiklikler

- Bağlantı anlaşması başvurusu yapan tesislerin çağrı mektubunun tebliğinden itibaren ilk 30 gün içerisinde, ÇED Yönetmeliği⁵ Ek-1 listesine tabi projeler ile “ÇED Gereklidir” kararı verilen projeler için ilgili idareye başvuru yapması öngörülmüştür.
- Tesislerin azami kabul sürelerinde, kullanılacak trafo durumuna göre belirlenecek şekilde değişiklik yapılmıştır.
- Lisanssız Yönetmeliği kapsamındaki tüm üretim tesisleri kurulu gücüne bakılmaksızın emre amade kapasite bedelinden muaf tutulmuştur. Değişiklik Yönetmeliği'nden önce bu muafiyet kurulu gücü 5 MW'a kadar olan tesislere tanınmaktaydı.
- Kojenerasyon santrali bulunan işletmelerin yanı sıra, Lisanssız Yönetmeliği Madde 5(1)[ç] kapsamında üretim tesisi kuran ancak aynı noktada daha fazla tesis kurma imkânı bulunmayan kişilere tüketimi karşılama amaçlı farklı ölçüm noktasında tesis kurabilme imkânı tanınmıştır.
- Kojenerasyon tesisleri ve farklı ölçüm noktasında olmak kaydıyla Lisanssız Yönetmeliği Madde 5(1)[h] kapsamındaki tesislerin beraber kurulması halinde, mahsuplaşma sonrası şebekeye verilen fazla elektrik YEKDEM kapsamında değerlendirilecektir.

⁵ 29 Temmuz 2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği.

SIGNIFICANT AMENDMENTS TO THE REGULATION ON LICENSE-EXEMPT ELECTRICITY GENERATION

16 August 2022

Authors: Mustafa Durakoğlu, Nazlı Başak Ayık, Duru Eker and Ege İrem Yenmez

The Regulation Amending the Regulation on License-Exempt Electricity Generation in the Electricity Market (“**Amendment Regulation**”) entered into force with its publication in the Official Gazette on 11 August 2022. The Amendment Regulation made significant amendments to the Regulation on License-Exempt Electricity Generation in the Electricity Market (“**License-Exempt Regulation**”).

According to the statement⁶ published by the Energy Market Regulatory Authority (“**EMRA**”), the Amendment Regulation envisages license-exempt electricity generation to be based on the principle of "production pro-rata consumption", and accordingly, certain restrictions are made to the sale mechanism of excess electricity. The details of the implementation of these restrictions are set out under the Board Decision dated 4 August 2022 and numbered 11098 (the "**Board Decision**") which was published by EMRA simultaneously with the Amendment Regulation.

Significant amendments introduced by the Amendment Regulation are as follows:

1. Sale of Excess Electricity

For the persons who were entitled to an invitation letter to sign a connection agreement as a result of an application made after 12 May 2019, it has been decided that the excess amount subject to sale cannot exceed the total amount of electricity consumption of the associated consumption facility. The following rules will be applied with regards to the sale of excess electricity:

- The consumption amount of the consumption facility associated with a generation facility will be calculated as the total amount of electricity drawn from the grid in the previous calendar year (“**Previous Year Consumption**”).
- If the consumption of the relevant consumption facility in the current year exceeds the Previous Year Consumption, excess electricity subject to sale will be calculated by taking the current year data into consideration (“**Current Year Consumption**”).
- Excess electricity subject to sale will not exceed the Previous Year Consumption or, in the event where the Current Year Consumption exceeds the Previous Year Consumption, will not exceed the Current Year Consumption. Generation above such amount will be deemed as produced and fed into the grid by the authorized supply company and as a free of charge contribution to the Renewable Energy Resources Support Mechanism (“**YEKDEM**”).
- If there is no available consumption data for the previous year in such facilities, the Previous Year Consumption shall be calculated by taking into consideration the current monthly consumption average on an annual basis.
- No system utilization fee will be paid by the owner of the generation facility over the portion which is deemed as a free of charge contribution to YEKDEM.
- This regulation will not be applied to generation facilities associated with the residential subscriber group with an installed capacity of 50 kW or below.

⁶ <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/2-12744/yeni-lisanssiz-elektrik-uretimi-yonetmeligi-%E2%80%A6>

EMRA gave the following example in its official statement in order to illustrate the Board Decision:

“A person who consumed 1 million kWh electricity in the previous year can only sell 1 million kWh electricity in the current year following the monthly set-off. Payments will be made based on the sale of the excess energy starting with the first month of the year and generation above 1 million kWh will be considered as a 'free of charge' contribution to YEKDEM.”

Although it has been stated that the above mechanism will pave the way for consumers that have real consumption but cannot establish a generation facility due to capacity limits and land issues, it has also been noted that provisions on "free of charge contribution" for excess electricity will negatively affect the financing structure of facilities that were structured and commissioned in accordance with the previous regulation.

2. Amendments Regarding OIZs

- The obligation to locate the generation facility and its associated consumption facility within the same OIZ distribution area has been abolished. Thus, generators who cannot find a suitable land in the OIZ can hereinafter establish a generation facility outside the OIZ.
- License-exempt generation facilities to be established by legal persons holding an OIZ distribution license will be associated with meters located at the connection points and set-off procedures will be carried out based on such meters. The association procedures of the generation facilities which have not yet been associated will be completed by 28 February 2023 at the latest by TEİAŞ and relevant distribution companies.

3. Amendments Related to Generation Under Article 5(1)[h]

Amendments introduced by the Amendment Regulation relating to the generation facilities established under Article 5(1)[h] of the License-Exempt Regulation⁷ are as follows:

- The obligation to locate consumption and generation facilities within the same distribution area has been abolished.
- Two conditions have been introduced for the generation facilities to be connected to the transmission system: (i) the installed capacity must require connection to the transmission system or (ii) the consumption facility must be connected to the grid at the transmission level for the facilities at the same measurement point.
- In case there is a request to establish a generation facility up to twice of the contractual power at the same measurement point, power increase of the transformers can be requested, provided that contractual power in the withdrawal-side in the relevant connection agreement remains constant for the persons with private transformers.
- In cases where facilities within the scope of Article 5(1)[ç] of the License-Exempt Regulation⁸ and Article 5(1)[h] are established together at different measurement points, excess electricity fed into the grid as a result of monthly set-off will be considered as a free of charge contribution to YEKDEM.
- Provided that existing consumption facilities associated with generation facilities under Article 5(1)[c] of the License-Exempt Regulation⁹ for which a letter of invitation is issued, connection agreement is signed or approval procedures are completed remain the same, consumption facilities in different measurement points can be affiliated and such facilities can be transferred to the scope of Article 5(1)[h].

⁷ Article 5(1)[h]: "Generation facilities based on renewable energy resources established in the same or different measurement point as their consumption facilities, limited to the double the amount of their contractual power in the relevant connection agreement for the municipalities and their affiliates, industrial facilities and agricultural irrigation facilities, and limited to the contractual power in the relevant connection agreement for other persons."

⁸ Article 5(1)[ç]: "Generation facilities based on renewable energy resources that use all the energy they generated without giving it to the transmission or distribution system, and whose generation and consumption is at the same measurement point."

⁹ Article 5(1)[c]: "Generation facilities based on renewable energy resources with an installed capacity of one MW or up to the upper limit of installed capacity determined by the President."

4. Other Important Amendments

- For the projects subject to Annex-1 of the EIA Regulation¹⁰ and for those with a "EIA Required" decision, facilities which applied for connection agreement must now apply to the relevant administration within 30 days of the issuance of letter of invitation.
- The maximum acceptance periods for facilities have been amended depending on the type of transformers to be used.
- All generation facilities under the License-Exempt Regulation will be exempt from availability fee, regardless of their installed capacity. Prior to the Amendment Regulation, such exemption was only granted to the facilities with an installed capacity up to 5 MW.
- In addition to businesses that have cogeneration power plants, persons who established generation facilities pursuant to Article 5(1)[ç] of the License-Exempt Regulation but could not establish more facilities at the same point will be allowed to establish facilities at different measurement points in order to meet their consumption.
- In cases where cogeneration facilities and facilities established under Article 5(1)[h] of the License-Exempt Regulation are established together, the excess electricity fed into the grid after set-off will be considered within the scope of YEKDEM, provided that they are in different measurement points.

Çakmak Avukatlık Ortaklığı

Piyade Sokak, No. 18
C Blok, Kat:3, 06550
Çankaya, Ankara - Turkey

T +90 312 442 4680

Zorlu Center, D Lobisi, T3 Katı,
Daire 356, Levazım Mahallesi,
Koru Sokak No:2 34340
Beşiktaş İstanbul - Turkey

T +90 212 939 7560

This information is provided for your convenience and does not constitute legal advice. It is prepared for the general information of our clients and other interested persons. This should not be acted upon in any specific situation without appropriate legal advice and it may include links to websites other than the website.

Çakmak Avukatlık Ortaklığı has no responsibility for any websites other than its own and does not endorse the information, content, presentation or accuracy, or make any warranty, express or implied, regarding any other website.

This information is protected by copyright and may not be reproduced or translated without the prior written permission of Çakmak Avukatlık Ortaklığı.

¹⁰ Environmental Impact Assessment Regulation published in the Official Gazette dated 29 July 2022 and numbered 31907.